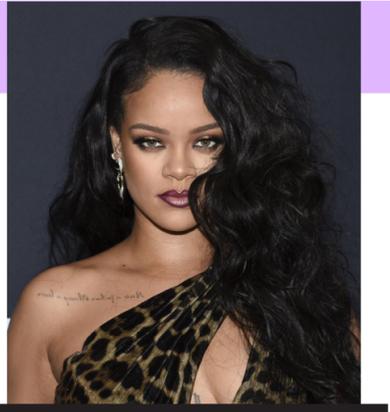

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

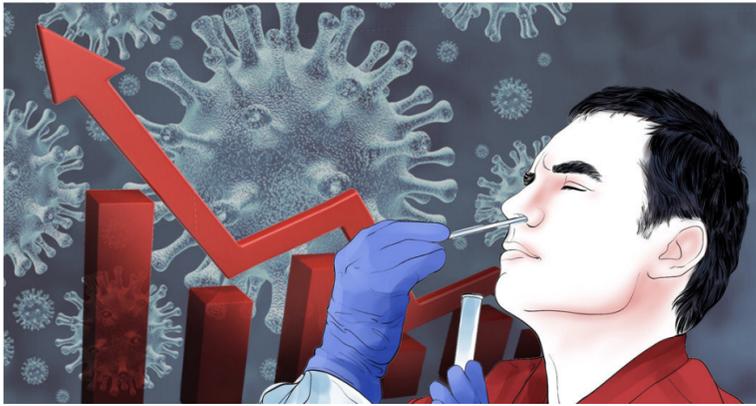
पूर्वाञ्चल

26 Purwanchal National Daily

वर्ष : २६ अङ्क : २५० पृष्ठ ४ विर्तामोड वि.सं. २०७८ साउन २२ गते शुक्रवार (Friday, August 6, 2021) नेपाल सम्बत् १९४१ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु : ५/- भारतमा भा.रु. : ४/-

पाँच महिनामा दुई लाख संक्रमित थपिने प्रक्षेपण

भापा, साउन २१। पछिल्ला केही दिनमा कोरोना संक्रमणको दर उच्च बन्दै गएको छ। संक्रमणसँगै मृत्यु दर पनि बढ्न थालेको छ। स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले आगामी पाँच महिनामा १ लाख ९३ हजार ८ सय ५६ जना नयाँ संक्रमित थपिने प्रक्षेपण गरेको छ। विहीवार प्रतिनिधिसभा अन्तर्गतको शिक्षा तथा स्वास्थ्य समितिमा नीति, योजना तथा अनुगमन महाशाखाका प्रमुख डा. गुणराज लोहनीले प्रस्तुत गरेको तथ्यांकमा ३८ हजार ७ सय ७१ जनालाई उपचार सेवा आवश्यक पर्ने उल्लेख छ। प्रस्तुत तथ्यांकमा ९ हजार ६ सय ९३ जनालाई सघन उपचार आवश्यक पर्नेसमेत सम्भावना व्यक्त गरिएको छ। प्रक्षेपणमा साउनमा ५३ हजार ३०७, भदौमा ४५ हजार ७२६, असोजमा ३८ हजार ५९७, कात्तिकमा ३१ हजार ४४ र मंसिरमा २५ हजार १८३

जना नयाँ संक्रमित थपिने उल्लेख छ। संक्रमितमध्ये ८० प्रतिशत सामान्य, १५ प्रतिशत जटिल र ५ प्रतिशत गम्भीर हुने प्रक्षेपण पनि गरिएको छ। **मास्क अभियान यही साउन २३ गतेदेखि** स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले यही साउन २३ देखि २९ गतेसम्म देशभर मास्क अभियान सञ्चालन गर्ने भएको छ। 'महामारी नियन्त्रण र रोकथाममा मेरो प्रतिबद्धता मास्क लगाउनु नै आजको आवश्यकता' भन्ने मूलनाराका साथ मन्त्रालयले अभियान सञ्चालन गर्न थालेको हो। मन्त्रालयले मास्क लगाई मानिसको व्यवहारमा परिवर्तन गर्न अभियान सञ्चालन गर्न थालेको बताइएको छ। मन्त्रालयका सहप्रवक्ता डा. समीरकुमार अधिकारीले कोरोना भाइरसबाट बच्न मास्क अभियान सञ्चालन गर्न थालिएको बताए। उनले जनस्वास्थ्यमा मापदण्ड उल्लंघन भएको र मास्क लगाउन पनि लापरवाही

मृतकको कूल संख्या १० हजार नजिक

काठमाडौं, साउन २१। नेपालमा थप ३९ सय ३८ जनामा कोरोनाभाइरस सङ्क्रमण पुष्टि भएको र ३७ जनाको कोभिड-१९का कारण मृत्यु भएको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जनाएको छ। विहीवार अपराह्न सार्वजनिक तथ्याङ्क अनुसार १८,४०८ जनाको परीक्षण गर्दा त्यति सङ्ख्यामा सङ्क्रमण पुष्टि भएको हो। तीमध्ये ६ हजार पाँच सय जनाभन्दा बढीको परीक्षण एन्टिजन विधिबाट र अरूको पीसीआर विधिबाट गरिएको हो। यससँगै नेपालमा सङ्क्रमितको कूल सङ्ख्या सात लाख ७३ हजार नाघेको छ भने मृतकको सङ्ख्या ९,९९४ पुगेको छ। अहिले कूल परीक्षणको २१ प्रतिशतभन्दा बढीमा सङ्क्रमण देखिएको मन्त्रालयको तथ्याङ्कले देखाउँछ। मन्त्रालयका अनुसार विगत २४ घण्टाको अवधिमा १,९२५ जना सङ्क्रमणमुक्त भएका छन्। दक्षिण

एशियामा बंगलादेश र नेपालको सङ्क्रमण पुष्टि दर उच्च छ। नेपालमा कोभिडका कारण अहिलेसम्म १.५ प्रतिशत सङ्क्रमितको मृत्यु भएको सरकारी तथ्याङ्कले देखाउँछ। मन्त्रालयको तथ्याङ्कअनुसार अहिले देशभरि ३४,४०० जनाभन्दा केही बढीमा सक्रिय सङ्क्रमण छ। **कहाँ छन् संक्रमित ?** अहिले काठमाडौंमा ७,०८० जना, भक्तपुरमा १,२९९ जना र ललितपुरमा १,६८९ जना सक्रिय सङ्क्रमित रहेका छन्। विभिन्न १६ वटा जिल्लामा सक्रिय सङ्क्रमितको सङ्ख्या ५०० भन्दा बढी छ। देशभरि भएका सक्रिय सङ्क्रमितमध्ये फण्डै एकतिहाइ काठमाण्डू उपत्यकामा छन्। भर्खरै पुष्टि भएका र निको हुन बाँकी सङ्क्रमितमध्ये ३१ हजार जनाभन्दा बढी घरमा तथा ३,३०० जनाभन्दा बढी संस्थागत (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

गरेकाले स्वास्थ्यको मापदण्ड तथा मास्कको महत्त्वबारे जानकारी गराउन अभियान शुरु गर्न लागिएको जानकारी दिए। महामारी नियन्त्रणमा खोप जतिकै मास्क, सेनिटाइजरसँग जनस्वास्थ्यको भूमिका पनि महत्त्वपूर्ण रहेको छ- उनले भने- सबै नेपालीलाई महामारी नियन्त्रणमा मास्कको भूमिकाबारे जनचेतना जगाउन

आवश्यक छ। म पनि मास्क लगाउँछु र अरुलाई पनि मास्क लगाउन प्रेरित गर्छु भन्ने सन्देश दिई कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न अभियान सञ्चालन गरिएको हो। कोरोना भाइरसबाट बच्न बढी प्रभावकारी उपाय भनेको नै मास्क रहेकाले सबैले अनिवार्य मास्क लगाउन समेत उनले आग्रह गरे। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

सांसद वली तीन दिनसम्म मुख्यमन्त्री निवासमा बन्धक 'भागेर उम्कन सफल भए'

काठमाडौं, साउन २१। लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश सभा सदस्य विमला वलीले मुख्यमन्त्री शङ्कर पोखरेलको निवासमा आफूलाई बन्धक बनाएर राखिएको र बल्लतल्ल उम्कन सफल भएको बताएकी छन्। आफू नेकपा माओवादी केन्द्रमा लागेदेखि नै एमाले र मुख्यमन्त्रीले दबाव दिइरहेकोमा अहिले बन्धक बनाउने र एमालेमा बसेर मन्त्री पद खानसमेत प्रलोभन देखाएको उनले बताइन्। पत्रकार सम्मलेनमाफर्त वलीले आफू साउन १५ गते उपचारका लागि नेपालगञ्ज हिँडेकोमा एमालेका प्रमुख सचेतक भूमिश्वर ढकाल र स्थानीय नेता मानबहादुर रावलले जबरजस्ती मुख्यमन्त्रीको निवास वृत्तल ल्याएको बताएकी हुन्। वृत्तल ल्याएपछि आफूलाई १६, १७ र १८ गते त्यहीँ बन्धक बनाइएको र २० गते सबै जना आराम गरिरहेको मौका छोपेर शौचालय जाने चप्पल लगाएर भाग्न सफल भएको वलीले बताइन्। मुख्यमन्त्रीको कार्यालयमा एमालेमा रहेको वक्तव्य छपाएर आफूलाई जबरजस्ती हस्ताक्षर गर्न लगाइएको र वक्तव्यको व्यहोरासमेत नदिइएको वलीको दावी छ। बाइ क्षेत्र नम्बर ३ 'ख' बाट उपचुनावमा निर्वाचित वली नेकपा विभाजन भएपछि माओवादीमा लागेकी थिइन्। उनी त्र्यसपछि एमालेमा रहेको वक्तव्य सार्वजनिक भएको थियो। तर, विहीवार पत्रकार सम्मलेन गरेर उनले आफूलाई मुख्यमन्त्रीको कार्यालयमा बन्धक बनाएर जबरजस्ती वक्तव्यमा हस्ताक्षर गर्न लगाएको भन्दै आफू माओवादी केन्द्रमा रहेको प्रष्ट पारेकी छिन्।

घर भत्काउँदा ज्यान गयो

विर्तामोड, साउन २१। घरको पर्खालले किचेर एकजनाको मृत्यु भएको छ। मृत्यु हुनेमा भापा गाउँपालिका वडा नं. २ भापा बजार बस्ने रुपेश सिंह रहेका छन्। विकास अग्रवालको घर भत्काउने क्रममा मिस्त्री काम गर्ने सिंहको घरको पर्खालले किचेर मृत्यु भएको हो। घरको पर्खाल भत्काउने क्रममा अचानक पर्खाल ढल्दा सोही पर्खालले किचेर सिंह घाइते भएका थिए। उनलाई उपचारको लागि विर्तामोड अस्पताल विर्तामोड लगेकोमा उपचार हुन नसकी थप उपचारको लागि वीएण्डसी अस्पताल लगेको थियो। उनको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको बताइएको छ।

पेस्तोलसहित चार जना पक्राउ

काठमाडौं, साउन २१। काठमाडौं महानगरपालिका-२६ गोगबुवाट चाईनिज पेस्तोल १ थान, सोही पेस्तोलको गोली ४ राउण्ड र १ थान म्याग्जिनसहित ३ जनालाई बुधवार साँझ प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेहरूमा काठमाडौं थानकोट बस्ने धादिङ गल्छी गाउँपालिका-२ घर भएका १९ वर्षीय सुजन मगर, सोही ठाउँ बस्ने २५ वर्षीय ईश्वर मगर र काठमाडौं महानगरपालिका-२६ सामाखुसी बस्ने धादिङ गल्छी गाउँपालिका-२ घर भएका २६ वर्षीय विकेस मगर रहेका छन्। महानगरीय प्रहरी वृत्त महाराजगंजबाट खटिएको प्रहरीले जाँच गर्ने क्रममा उनीहरूलाई

उक्त हातहतियार सहित फेला पारी पक्राउ गरेको हो। यता खोटाङ ऐसेलुखर्क गाउँपालिका-३ ऐसेलुखर्क बस्ने ५४ वर्षीय निमासाङो तामाङलाई भरुवा बन्दुक १ थान, तयारी बारुद २ सय ५० ग्राम, सोडा २ सय ५० ग्राम, सिसाको गोली २८ थान, दुइका छर्रां ३४ थान, कराईको टुक्रा ४० थान, सलाई १ थान, गोली बनाउन प्रयोग गरिने सिसा ३ थानसहित प्रहरीले पक्राउ गरेको हो। विशेष सूचनाको आधारमा इलाका प्रहरी कार्यालय ऐसेलुखर्कबाट खटिएको प्रहरीले उनको घर तलासी गर्दा उक्त हातहतियार फेला पारी उनलाई पक्राउ गरेको हो।

एटीएम मेसिन फुटाउँदा फुटाउँदै...

काठमाडौं, साउन २१। काठमाडौं महानगरपालिका-६ बौद्ध टुसालस्थित एनआईसी एशिया बैंकको एटीएम मेसिन फुटाउँदै गरेको अवस्थामा एक व्यक्ति पक्राउ परेका छन्। पक्राउ पर्नेमा गोकर्णेश्वर नगरपालिका-६ नारायणटार बस्ने सिन्धुपाल्चोक मेलम्ची नगरपालिका-१ भोटेचौर घर भएका ३४ वर्षीय विनोद चौलागाईं रहेका छन्। उनलाई बुधवार राति प्रहरीले उक्त एटीएम फुटाउँदै गरेको अवस्थामा फेला पारी पक्राउ गरेको हो। महानगरीय प्रहरी वृत्त बौद्धबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरी थप अनुसन्धान गरिरहेको छ।

जनहितका लागि

१		मिठिमिठि कम्तिमा ३० सेकेण्ड साबुन पानीले हात धुने वा स्यानिटाइजरको प्रयोग गर्ने	२		मास्क ट्यापिएको छ कि छैन वा सफा छ कि छैन हेर्ने
३		मास्क लगाउँदा डोरीमा समाई अनुहारमा टम्म मिल्ने गरी लगाउने	४		नाक, मुख र टुँडो ढाकिने गरी लगाउने
५		सकभर मास्कलाई हातले नछुने	६		डोरी मात्र समाई मास्क फुकाउने
७		कपडाको मास्कलाई फेरी प्रयोग गर्न मिल्छ। फुकाएको मास्कलाई सफा र सुख्खा हुनेगरी राख्ने	८		मास्क फुकाएपछि साबुन पानीले मिठिमिठि कम्तिमा ३० सेकेण्ड हात धुने वा स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने
९		प्रयोग गरेको मास्कलाई हरेक दिन साबुन पानीले धुने र घाममा सुकाउने	एक अर्काबाट कम्तिमा २ मिटर टाढा बसौं। बेलाबेलामा साबुन पानीले मिठिमिठि कम्तिमा ३० सेकेण्ड हात धौं। घरबाट बाहिर जाँदा अनिवार्य मास्क लगाऔं।		

सरकार सञ्चालन कार्यविधि तयार

काठमाडौं, साउन २१। सतारुह गठबन्धनको कार्यदलले सरकार सञ्चालनका लागि न्यूनतम साभा कार्यक्रम र कार्यविधि तयार गरेको छ। प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा विहीवार बसेको कार्यदलको बैठकले सो कार्यविधिको अन्तिम खाका तयार पारेको हो। उक्त कार्यविधि सत्ता साभेदार दलका शीर्ष नेतालाई छिड्दै बुझाइने छ। चाडै नै प्रतिवेदन शीर्ष नेतृत्वलाई बुझाउँछौं- कार्यदलका

सदस्य सचिव केशवराज जोशीले भने। कार्यविधिलाई अन्तिम रूप दिन कार्यदलको विहानैदेखि बैठक बसेको थियो। उक्त बैठकमा नेपाली कांग्रेसका महामन्त्रीसमेत रहेका कार्यदलका संयोजक पूर्णबहादुर खड्कासहित कांग्रेसका डा. भिनेन्द्र रिजाल र रमेश लेखक, नेकपा (माओवादी केन्द्र) का देव गुरुङ र वर्पमान पुन तथा जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) का राजेन्द्र

वर्षातको समयमा सावधानी अपनाऔं

- वर्षातको समयमा बाढीपहिरो, डुबान जस्ता प्राकृतिक प्रकोपबाट टुलो जनधनको क्षति हुन सक्दछ।
- बाढी, पहिरो डुबानको जोखिम हुने स्थानहरूमा बस्ती नबसाऔं।
- वर्षातको समयमा हुने बाढी, पहिरो जस्ता जोखिम स्थानहरूको पहिचान गरी सुसूचित गराऔं।
- स्थानीयस्तरमा आपतकालीन केन्द्रहरूको स्थापना गरी उद्धार टोली र राहत सामग्रीको जोहो गरौं।
- विपद्को समयमा आपतकालीन केन्द्रमा तुरुन्त खबर गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल दैनिक
Purwanchaldaily.com

फार्ममा फलेका गोलभेडा टिप्पै गड्ढाबाहादुर : हाइटेक प्रविधिको कृषि फार्ममा लगाइएको गोलभेडा टिप्पै दिक्तेल र्प्याकोट मझुवागढी-२ सोलामाका गड्ढाबाहादुर विश्वकर्मा । पछिल्लो पाँच वर्षको अवधिमा कृषि, राजनीति र अध्ययनलाई सँगसँगै अगाडि बढाएका विश्वकर्माले घर खर्च कटाएर मासिक रु. ७५ हजारभन्दा बढी आम्दानी गर्दै आएका छन् । रासस

सफाईकर्मीलाई कोरोना भएपछि फोहोर संकलन प्रभावित

दमक, साउन २१। भापाको दमकमा सफाई कर्मचारीहरूलाई कोरोना संक्रमण फैलिएपछि फोहोर संकलन तथा सफाई अभियान प्रभावित भएको छ । नगपालिकाले सफाईको जिम्मा निजी कम्पनीलाई दिएर अहिले सफाई अभियान चलि रहेको छ । नेकस्ट ईरा इनर्जी प्राइल दमकले दैनिक फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्दै आएको छ । बजार सरसफाईमा संलग्न मध्ये १७ जना मजदुर कोरोना संक्रमण भएका कारण होम आईसुलेसनमा रहेको नेकस्ट ईरा इनर्जी प्राइलका अध्यक्ष युराराज घिमिरेले बताए । सो वाहेक पनि सवारी चालकसहित थप ८ जना

सफाई कर्मचारीहरू पुनः संक्रमित भएकाका कारण सफाईको काम थप प्रभावित भएको छ- घिमिरेले भने । वैकल्पिक चालक तथा सफाई कर्मचारीको व्यवस्थापन गरेर भए पनि बढी फोहोर संकलन हुने क्षेत्रमा सफाईको काम नरोकिएको र दैनिक कतिपय ठाउँहरूमा फोहोर संकलन गर्न जान नसकिएको नेकस्ट ईरा इनर्जी प्राइलका अर्का सञ्चालक विमल खतिवडाले बताएका छन् । निषेधाज्ञा रहेको यो अवस्थामा फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन जस्तो अति आवश्यक सेवालाई केही दिन मुख्य सडक तथा चोक वाहेक अन्य क्षेत्र मा फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन हुन नसके

जानकारी नगरपालिकामा आएको नगरपालिकाको सरसफाई शाखाले जनाएको छ । दमक भापा जिल्लामा नै सबैभन्दा बढी कोरोना संक्रमित देखिएको पालिकामा पर्दछ । सक्रिय कोरोना संक्रमितको संख्या ९ सय पुगेको नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाले जानकारी दिएको छ । कोरोना परिक्षण गरिएकाहरूमध्ये करिब ५५ प्रतिशतसम्ममा कोरोना संक्रमण पुष्टि भइरहेको स्वास्थ्य शाखाको भनाइ रहेको छ । नगरपालिकाले वैक तथा वित्तीय संस्थाको एिएएम सेवा वाहेक सम्पूर्ण सेवा बन्द छ । नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट अत्यावश्यक वाहेकका सेवा सबै रोकिएको दमक नगरपालिका उपसचिव दिनेश न्यौपानेले बताए ।

रिहाना विश्वकै धनीको सूचीमा

सुपरस्टार पप गायिका रिहाना १.७ अमेरिकी डलरसहित विश्वकै सर्वाधिक धनी महिलाको सूचीमा पर्ने सफल भएकी छिन् । प्रतिष्ठित विजनेस म्यागेजिन 'फोर्ब्स' को लियुट अनुसार रिहाना कूल १.७ बिलियन डलरसहित धनीको सूचीमा परेकी हुन् । रिहानाको उमेर अहिले ३३ वर्ष मात्र पुगेको फोर्ब्सले जनाएको छ । उनी ओप्रा विन्फ्रे पछिकी दुनियाकी दोस्रो धनी इन्टरटेनर बनेकी छिन् । ओप्रासँग कूल २.७ बिलियन डलरको सम्पत्ति रहेको बताइएको छ । 'फोर्ब्स' का अनुसार रिहानाको कूल सम्पत्तिमध्ये १.४ बिलियन डलर 'फेन्टी ब्यूटी कस्मेटिक्स' बाट रहेको छ । उनी यस कस्मेटिक कम्पनीकी ५० पर्सेन्टकी मालिक हुन् । रिहानाको बाँकी कमाई उनको 'सेवेज एक्स फेन्टी लॉन्जरि कम्पनी' बाट र गायन, अभिनय तथा म्यागेजिन फोटो शूटबाट भएको फोर्ब्सले जनाएको छ ।

पाँच ...

सङ्ग्रहण दिनानुदिन बढे पनि मानिसले सही तरिकाले मास्क नलगाउने गरिएको पाइएको छ । स्वास्थ्य सेवा विभागको राष्ट्रिय स्वास्थ्य, शिक्षा तथा सूचना केन्द्रका निदेशक डा. राधिका थपलियाले मास्कबारे जनचेतना मात्र नभई मास्कले मानिसको व्यवहारमा परिवर्तन गर्न अभियान शुरु गर्न थालिएको बताइन् । उनले मास्कलाई सही ढंगले लगाउन सिकाउनका लागि अभियान सञ्चालन गरिएको जानकारी दिइन् । मास्क लगाए पनि कतिपयले बोल्दा मास्क फुकाए, चिउँडोमा लगाउने, सही तरिकाले मास्क नलगाउने जस्तो देखिएको छ- उनले भनिन्- यसपटक मास्कको जनचेतना नभएर मास्क लगाई मानिसको व्यवहारमा परिवर्तन गर्न अभियान सञ्चालन गर्न थालिएको हो । स्थानीय तहले पनि आ-आफ्नो क्षेत्रमा मास्क कसरी लगाउने भनेर सिकाउने छन् । उनका अनुसार स्वास्थ्य स्वयंसेविकाफार्मट मास्कको महत्वबारे टोल-टोलमा सिकाइने छ । सात दिनसम्म मास्कको महत्व र लगाउने तरिका सिकाइने छ । अहिले दैनिक सङ्ग्रहित बढेपछि जोखिम पनि बढेको छ । बुधवार मात्र चार हजार १०७ व्यक्तिसँग सङ्ग्रहण

'स्मार्ट' बन्न नसकेको 'स्मार्ट' लाइसेन्स

काठमाडौँ, साउन २१। पुराना प्रविधि हटाएर नयाँ प्रविधिको प्रयोग किन गरिन्छ भनी सोधे समय र खर्चको वचतका लागि भन्ने धेरैको जवाफ हुनसक्छ । 'स्मार्ट' चालक अनुमतिपत्रमा भने उल्टो स्थिति देखापरिएको छ । जुन शुरुवातीदेखि नै सेवाग्राहीका लागि छिटो होइन ढिलो र फन्फटिलो बनेको छ । प्रविधिको कारणले नभएर होइन यसको व्यवस्थापन सहज हुन नसक्दा वर्षौदेखि सेवाग्राहीले समयमै चालक अनुमतिपत्र पाउन सकेका छैनन् । प्रारम्भमा छपाइ गर्ने उपकरण (प्रिन्टर) को क्षमता कम भएकाले सेवाग्राहीले वर्षौसम्म कुनैपरेको थियो भने अहिले अनुमतिपत्र छापे काँड नभएकाले सेवाग्राहीले पाएका छैनन् । पछिल्लो समय १४ लाख काँड खरिद गर्न गत माघमा फ्रान्सको (सेल्फ सास) कम्पनीसँग सम्झौता भएको यातायात व्यवस्था विभागले जनाएको छ । सम्झौता अनुसार नै नमूना खाली काँड (स्याम्पल ब्याङ्क काँड) विभागमा रहेको सफ्टवेयरमा परीक्षण गरिएको महानिर्देशक नमराज घिमिरेले बताए । उनका अनुसार अहिलेसम्म 'पर्सनलाइजेसन' मा समस्या देखिएकाले ढिलाइ भएकामा यसअघि 'मास प्रिन्टर' र काँड एउटै कम्पनीबाट खरिद गर्दा त्यसमा समस्या आएको थियो । अहिले फरक कम्पनी हुँदा समस्या आएको हो । महानिर्देशक घिमिरेले भने- कम्पनीले ढिलाइ गरेकोभन्दा पनि प्रविधिकै कारण ढिलाइ भइरहेको हो । समस्या समाधानका लागि पटकपटक विभागले अहिले काँड खरिद गरिएको कम्पनी र पहिले 'मास प्रिन्टर' खरिद गरेको कम्पनीबीच छलफल गरिरहेको जनाएको छ । पछिल्लो समय सेल्फ सास कम्पनीले पाँच नमूना काँड पठाएकामा त्यसको परीक्षण सफल भएको जानकारी दिँदै उनले भने- विभागमा भएको उपकरणमा 'रिड' भएकाले अब समस्या नहुने आशा छ । अहिलेको समस्या फण्डे सकिएकाले एकडेढ महिनामा काँड आउने र त्यसको केही महिनामै वितरण गर्न सकिने छ । प्राविधिक समस्या हटेपछि काँड छापेर दिन सकिन्छ । गत वर्ष बन्दाबन्दीको समयमा विभागले तीन सिफ्टमा अनुमतिपत्र छपाइ गरेको थियो । उनले भने- अहिले पनि मास प्रिन्टरको क्षमताका आधारमा बाँकी अनुमतिपत्र छापन समय लाग्दैन । अनुमतिपत्रका लागि परीक्षामा सामेल हुन अनलाइन फारम भरेका सेवाग्राहीको सङ्ख्या फण्डे चार लाख छ । अनुमतिपत्रको परीक्षा पास गरेका

र नवीकरण गरी विभागले छान्नुपर्ने छ लाख बाँकी छ । विभागले अहिले आर्कस्मिक छपाइ मात्रै गरिरहेको महानिर्देशक घिमिरेले बताए । मिसनमा जाने प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीलाई, विदेशमा अध्ययन वा रोजगारीका लागि जाने, केही विशेष छपाइ अनुरोध गरेकालाई मात्रै अनुमतिपत्र दिइएको छ । उनले भने- पहिले अनुमतिपत्र छापेर दिइएकाको छापिँदा नै विग्रिएले ती पनि पुनः छपाइ भइरहेको छ । आगामी दिन सेवाग्राहीले राजस्व तिरेकै दिनमा अनुमतिपत्र पाउने गरी व्यवस्था मिलाइने भएकाले अहिले काँडको समस्या समाधान भएपछि सेवाग्राहीले अनुमति-पत्र पाउन लामो समय कुनै नपर्ने भएको छ । विभागसँग आवश्यक जनशक्ति र उपकरण तयार भएकाले गत आव जस्तै फरकफरक समयमा पनि अनुमतिपत्र छपाइ गरिने भएको छ । काठमाडौँ उपत्यकाका तीन जिल्ला प्रशासन कार्यालयले वैशाख १६देखि निषेधाज्ञा जारी गरेसँगै विभागले अनलाइनमाफर्त फारम भर्न स्थगित गरेको थियो । अघिल्लो वर्ष बन्दाबन्दीको समयमा फारम स्थगित गरिएकामा गत माघ महिनामा खुलाइएको थियो । फण्डे चार महिना फारम खुलेकामा पुनः स्थगित गरिएको छ । कोरोनाको सङ्ग्रहण बढिरहेको अवस्थामा पनि सम्भवत आगामी भदौबाट फारम खुलाइने भएको छ । भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका सचिव रवीन्द्रनाथ श्रेष्ठले विभागमा नेतृत्व गर्न प्रशासनका पदाधिकारी पठाउँदा प्राविधिक समस्या आएको बताए । विभागकै कम्पनिकल इन्जिनियरलाई स्तरोन्नति गर्दा प्राविधिक समस्या नआउने जानकारी दिँदै उनले भने- प्राविधिक क्षेत्रमा काम गर्न प्रशासनिक होइन प्राविधिक जनशक्ति नै चाहिन्छ । नेपालमा वि.सं. २०७२ पुसमा मा 'स्मार्ट' चालक अनुमतिपत्र एकात्मिकस्थित कार्यालयबाट शुरु भएको थियो । एशियाली विकास बैंकको सूचना र सञ्चारप्रविधि (आइसीटी) परियोजना अन्तर्गत भएको सम्झौताका आधारमा चार छपाइ उपकरण (प्रिन्टर) र तीन लाख ५० हजार काँड खरिद गरिएको थियो । त्यसपछिका वर्षमा उपत्यकामा रहेका अरु यातायात कार्यालय ठूलो भन्दा, जगाती र चाबिहल कार्यालयमा उक्त प्रणाली विस्तार गरिएको थियो । उपत्यकामा मात्रै 'स्मार्ट' चालक अनुमतिपत्र शुरु भइरहेको नै उपकरण र काँड व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवाग्राहीले समयमै अनुमतिपत्र नपाएको

महानिर्देशक घिमिरेले बताए । आव २०७३/७४ मा टेकामार्फत नै सात लाख ५० हजार काँड र चार थान छपाइ उपकरण खरिद गरिएको थियो । प्रतिघण्टा ६० काँड मात्र छापने क्षमताका उपकरणका कारण विस्तारै छान्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको थियो । उपकरणकै कारण ढिलाइ भएकाले विभागले विसं २०७६मा धेरै संख्यामा एकपटक काँड छाप सक्ने उपकरण खरिद गरेको थियो । मद्रास सेन्सुरिड प्रिन्टिङबाट खरिद गरिएको उपकरणको क्षमता प्रतिघण्टा ४५० काँड छापने छ । देशभरका सबै कार्यालयबाट 'स्मार्ट' काँड लागू भएपछि फण्डे आठ लाख काँड छाप बाँकी भएकामा २०७६ चैतदेखि सरकारले बन्दाबन्दीले गर्दा यातायातका कर्मचारीले छपाइ सकेका थिए । त्यतिबेलासम्म विभागसँग छापन बाँकी (खाली) काँड फण्डे दुई लाख मात्र रहेकामा विसं २०७६ फागुनमा थप १४ लाख काँड खरिदका लागि प्रक्रिया अघि बढाइएको थियो । कोभिडका कारण केही समय प्रक्रिया अघि बढ्न नसकेकामा गतवर्ष साउनमा पुनः प्रक्रिया अघि बढाएर फ्रान्सेली कम्पनीसँग काँड खरिदको सम्झौता भएको थियो । मद्रास कम्पनीले काँड र 'मास प्रिन्टर' दुवै एउटै कम्पनीले खरिद गर्दा समस्या नआए पनि अहिले कम्पनीले पठाएको नमूना यहाँको सफ्टवेयरमा मिलाउन भने समस्या भएको छ । अनुमतिपत्र छापन समय लाग्ने मात्रै होइन लामो समय कुरेर पाएका काँडमा समेत समय समयमा समस्या आइरहेको सेवाग्राही बताउँछन् । लामो समय रोकिएर एकैपटक काँड छापिँदा यातायात कार्यालयमा सेवाग्राहीको भीड हुने गरेको छ । त्यसो त कोभिडका कारण अनलाइन भर्न नपाउनेको सङ्ख्या बढ्दै छ भने फारम भरेकाको समेत कहिले परीक्षा हुने भनी अत्योल छ । सचिवालय अनुसार तीन तहका सरकारको अधिकारक्षेत्र तोकिँदा यातायात क्षेत्र तीनै तहको साझा अधिकार क्षेत्रमा परेको छ । एक स्थानीय तहभित्र चल्ने सवारीसाधनको व्यवस्थापनको जिम्मेवारी पालिका, दुई वा त्योभन्दा बढी पालिकामा चल्नेको प्रदेश र अन्तरप्रदेश चल्ने सवारीसाधनको व्यवस्थापनको जिम्मेवारी सङ्घीय सरकारको हुने उल्लेख छ । प्रदेश कार्यालयले अनुमतिपत्रको परीक्षा सञ्चालन, नवीकरण र वितरण गर्दै आएको छ । संघीय सरकारमा अनुमतिपत्र छपाइ र सफ्टवेयर छ । फरक सरकारबीच समन्वय नहुँदा समय समयमा सेवाग्राहीले समस्या भोग्दै आएका छन् ।

विद्यार्थी पढाउन अभिभावक राजी तर बस्ने ठाउँ छैन

दमक, साउन २१। भापाको कमल गाउँपालिकामा विद्यार्थीको अभाव र विद्यालयको भौतिक संरचना जीर्ण बनेपछि बन्द हुने अवस्थामा रहेको एक सामुदायिक विद्यालयलाई जागृत गराउनका लागि स्थानीयहरूले अभियान शुरु गरेका छन् । स्थानीय अभिभावकहरूले निजी विद्यालयमा पढाउँदै आएका आफ्ना छोरोछोरीहरूलाई यही पढाउने अभियान चलाउँदै विद्यालयको भौतिक र शैक्षिक गुणस्तरमा जोड दिएका छन् । सिद्धदेवी प्रावि कमल-५ सीतापुरी रहेको विद्यालयमा गत शैक्षिक सत्रमा मुस्कलले ३५ देखि ४० जना विद्यार्थी भर्ना भएकोमा अहिले स्थानीयले 'शैक्षिक गुणस्तर सुधार हामी गराउँछौं, तपाईंहरू ढुक्कले वालवालिका विद्यालय पठाउनुहोस्' भन्ने घरघर पुगेको पठाइएको छ । अभियान शुरु गरेपछि अहिले १ सय ५० भन्दा बढी विद्यार्थी यहाँ आउने सुनिश्चित भएको विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष नवदा उप्रेती गौतमले बताइन् । स्वयंसेवी रूपमा विद्यालय सुधारमा स्थानीयहरू जुटेसँगै खासै कसैको यसभन्दा अघि ध्यान नगए पनि अहिले भने सबैको ध्यान जान थालेको पनि बताइएको छ । कोरोनाका कारण बन्द भएका विद्यालय खुल्लु शुरु गरेसँगै ति विद्यार्थीहरू अब यहाँ आउने उनको भनाइ छ । अधिकांश अभिभावकले निजी विद्यालयमा पढाइरहेका विद्यार्थीहरू यहाँ पढाउने प्रतिबद्धता जनाएका छन् र हामी उनीहरूको व्यवस्थापनको विषयमा चिन्तित छौं- गौतमले भने । विद्यालयको भूकम्पले जीर्ण बनाएको भवन, भ्याल ढोकाको अभाव, पुराना

डेक्स बेन्च र त्यो पनि ल्यालिङ्ग एवम् भत्ताभुङ्गा अवस्थाका रहेका विद्यालयको भौतिक संरचना जीर्ण बनेपछि बन्द हुने अवस्थामा रहेको एक सामुदायिक विद्यालयलाई जागृत गराउनका लागि स्थानीयहरूले अभियान शुरु गरेका छन् । स्थानीय अभिभावकहरूले निजी विद्यालयमा पढाउँदै आएका आफ्ना छोरोछोरीहरूलाई यही पढाउने अभियान चलाउँदै विद्यालयको भौतिक र शैक्षिक गुणस्तरमा जोड दिएका छन् । सिद्धदेवी प्रावि कमल-५ सीतापुरी रहेको विद्यालयमा गत शैक्षिक सत्रमा मुस्कलले ३५ देखि ४० जना विद्यार्थी भर्ना भएकोमा अहिले स्थानीयले 'शैक्षिक गुणस्तर सुधार हामी गराउँछौं, तपाईंहरू ढुक्कले वालवालिका विद्यालय पठाउनुहोस्' भन्ने घरघर पुगेको पठाइएको छ । अभियान शुरु गरेपछि अहिले १ सय ५० भन्दा बढी विद्यार्थी यहाँ आउने सुनिश्चित भएको विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष नवदा उप्रेती गौतमले बताइन् । स्वयंसेवी रूपमा विद्यालय सुधारमा स्थानीयहरू जुटेसँगै खासै कसैको यसभन्दा अघि ध्यान नगए पनि अहिले भने सबैको ध्यान जान थालेको पनि बताइएको छ । कोरोनाका कारण बन्द भएका विद्यालय खुल्लु शुरु गरेसँगै ति विद्यार्थीहरू अब यहाँ आउने उनको भनाइ छ । अधिकांश अभिभावकले निजी विद्यालयमा पढाइरहेका विद्यार्थीहरू यहाँ पढाउने प्रतिबद्धता जनाएका छन् र हामी उनीहरूको व्यवस्थापनको विषयमा चिन्तित छौं- गौतमले भने । विद्यालयको भूकम्पले जीर्ण बनाएको भवन, भ्याल ढोकाको अभाव, पुराना

अर्जुनधारा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
शनिश्चरे, भ्रपा प्रदेश नं. १ नेपाल

शिलबर्दी दरमाउपत्र स्वीकृतको आशयको सूचना

मिति २०७८/०४/२२

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयको मिति २०७८/०४/२१ गते सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १४५ बमोजिम प्रकाशित सूचना अनुसार पेश हुन आएका प्रस्ताव मध्ये निम्न प्रस्ताव छनौट गर्ने निर्णय भएकोले सबैको जानकारीको लागि यो आशयको सूचना प्रकाशित गरिएको छ । छनौट प्रस्तावविद् सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३ दिनभित्र कुनै प्रस्तावदाताको उजुरी निवेदन पत्र नआएमा उक्त प्रस्ताव छनौट भएको मानिनेछ ।

देक्का नं AMIG/SQ/001/078-79	प्रस्तावदाताको नाम श्रद्धा एडभर्टाइजिङ एण्ड सल्वार्यर्स	कबोल अंक(भाइट सहित) रु मा रु १९,७९,३८३/१०
---------------------------------	--	--

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ ।)

मूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

पूर्वाञ्चलमै सबैगन्दा ढलो न्याकुल सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस् ।

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर

तुलसीराम बरैन

पूर्वी पहाडी जिल्ला पाँचथरको फिदिम स्वास्थ्य कार्यालयको खोप सम्बन्धी समाचारले सवेदनशील बनाएको हुनुपर्छ । कोरोना भाइरसको जोखिम उच्च भई धेरै संक्रमित हुन थालेपछि खोप सम्बन्धी आमधारणा पनि बदलिएको समाचारले देखाएको छ । कोरोनाको पहिलो लहरले धेरै ग्रामीण जीवनले प्रभाव पारेन । तर, जब तेस्रो लहर शुरू भयो यसले महामारी कै रूप लियो । पाँचथरमा तीन हजारभन्दा बढी दोस्रो लहरमा संक्रमित हुन पुगे । कतिले यसकै कारण ज्यान गुमाउनु पयो । संक्रमण बढ्दै जाँदा न औषधि न त उपचारको अवस्थाले स्थानीयको चेतनाको ढोका खोली दियो । त्यसैले पहिलो लहरमा खोप नलगाएकाहरू लामो यात्रा गरेर खोप लगाउन पुग्न थालेका छन् । खोप कार्यक्रम वृद्धवृद्धाका लागि सहज भने छैन । फिदिम खोप केन्द्रमा खोप लगाउन पुगेका ८७ वर्षीय श्री भक्त राई र ७७ वर्षीय रामकुमार राईले भोगेको पीडा प्रतिनिधि पीडा हो । प्रायः सबै खोप केन्द्रहरूको व्यवस्थापन यसरी र यस्तै भइरहेको छ । सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड सम्भवतः खोपको उपलब्धता र आवश्यकता अनुरूप भएको हो । तर, स्थानीय सरकार र जनप्रतिनिधिहरूको अक्षमता र स्वाधेरीत व्यवस्थापनले लक्षित वर्गले सहज ढङ्गले खोप लगाउन पाएका छैनन्- उक्त समाचारको सार हो । खोप केन्द्रमा देखिने गरेको भीडभाडले एकातिर संक्रमणको जोखिम बढाएको छ भने अर्कातिर मापदण्डभित्रका लक्षित ज्येष्ठ नागरिकहरूले खोप लगाउनै नपाउने निश्चित छ । यस्ता समाचार, सूचना र जानकारीहरूबाट सिकेर आगामी दिनमा खोप लगायतका सार्वजनिक सेवाहरू सञ्चालन गर्न सरोकारवालाहरू सजग हुनुपर्छ । अहिले पनि देशभर खोप कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ । अव्यवस्थाका कारण यसअघि कतिपय केन्द्रमा खोप दिन रोकिए । कतिपय केन्द्रहरूमा अहिले पनि अनुशासनको पालना गनैले फिदिमका ज्येष्ठ नागरिकहरूकै जस्तै यातना सहनु परेको छ । उम्मेदवार, पहुँच हुने र बाहुबल प्रयोग गर्न सक्नेले आज पनि लक्षित वर्गको भाग खोसिरहेका छन् । यसतर्फ स्थानीय सरकार, वडा सरकार र जनप्रतिनिधिको ध्यान जानुपर्छ । खोप पाउनु सबै नागरिकको नैसर्गिक अधिकार हो । तर, आफू उत्पादक नभएकाले दाताहरूको सहयोगको आधारमा विश्वले प्रयोग गरेको मापदण्ड अवलम्बन गर्नुपर्दा नागरिकले धैर्य गर्नुपर्छ । 'लाठी हुनेको भैसी' उखान कै चरितार्थ गरिरहने हो भने चेतना आएको प्रमाणित हुने छैन । खोपको अनुचित प्रयोग वा दुरुपयोग अथवा मापदण्ड विपरीतको प्रयोग भ्रष्टाचार हो, यसलाई विधि, नैतिकता र मानवीय सवेदनाका आधारमा उपयोग गरौं । यसमै सबैको जय हुन्छ ।

विगत केही वर्ष अघिदेखि नेपालमा 'समुद्र नेपाल सुखी नेपाली'को नारा आम जनमानसमा पुगेको छ । गफको विषय त मज्जाले बनेको यो नारा व्यवहारमा त्यति देखिन्छ । जतातै धुले बाटोमा प्राग्भेल अनि प्राग्भेल बाटाहरूमा पातलो कालोपत्र हालमा प्रतिस्पर्धा चलेको देखिन्छ । अहिले विकास भनेकै बाटो भन्ने बुझ्न थालिएको छ । जतातै अमला-अमला दृष्यावलीकेनका लागि भ्यू-टावर बन्ने होड नै चलेको छ । मनोरञ्जन र स्थानीय पर्यटनदेखि बाहेक यसको टेवा केही देखिन्छ । स्तरीय अस्पताल, अक्सिजन प्लान्ट, बिद्यालय शिक्षा, कृषि उत्पादन र जडिबुटी खेती छायाँमा परेका छन् । भन्नु जैविक प्रविधि कसैको चासोको विषय बनेको पनि छैन । समुद्री बहुआयामिक हुन्छ । यसले जैविक विकासका सबै पक्षलाई समाएको हुनु पर्दछ । समुद्र समाजमा सडक, बत्ती, पिउने सफा पानी, सहज स्वास्थ्य सेवा, शिक्षा, सञ्चार, रोजगारी, कृषि उत्पादनमा बढोत्तरी, फिँचाई आदिको उचित व्यवस्थापन हुनु पर्दछ । यस आलेखमा आफैँमा बहुआयामिक विशेषता बोकेको जैविक प्रविधि र समाज विकासमा यसको महत्व विषयलाई केन्द्रमा राखिएको छ । हाल उत्पादन भइरहेका वस्तुहरू अझ बढी मात्रामा र अझ बढी गुणस्तरियरूपले उत्पादन गर्न सकिन्छ । सूक्ष्म जीवहरू तथा आँखाले देख्न सकिने दूला जीवहरूलाई मानवको समृद्धि र विकासको निम्ती उत्पादनमा प्रयोग गरिनुलाई जैविक प्रविधि अर्थात् बायोटेक्नोलोजी भनिन्छ ।

यो जीव विज्ञानको एउटा नवीनतम शाखा समेत हो । यसलाई सानो छरितोरूपमा परिभाषित गर्न समेत गाह्रो छ । युरोपियन फेडरेशन अफ बायोटेक्नोलोजीले सन् १९८१ मा यसलाई परिभाषित गरेको छ । जसका अनुसार बायोटेक्नोलोजी भनेको बायोकेमिस्ट्री, सूक्ष्म जीवविज्ञान र जेनेटिक इन्जिनियरिङको इन्टीग्रेटेड अर्थात् एकीकृतसह हो । जसले सूक्ष्म जीवहरू, प्रयोगशालामा विकास गरिएका तन्तुहरू र जैविक प्रक्रियाहरूको औद्योगिक प्रयोग गरी मानव जीवनको उत्तरीमा सहयोग पुऱ्याउँछ । बायोटेक्नोलोजी शब्द सर्वप्रथम सन् १९१९ मा कार्ल एर्कीले प्रयोग गरेका हुन् ।

विश्वको इतिहासलाई नियाल्ने हो भने मानिसले आफ्नो उन्नतीका लागि धेरै अघिदेखि जैविक प्रविधिको उपयोग गरेको देखिन्छ । भण्डे ६०० ई.पू.तिर नै मेसोपोटामीया, इजिप्ट र भारतिय उपमहाद्वीपमा खाद्यान्न, औषधि, कृषिमल, पेयपदार्थ आदि क्षेत्रहरूमा प्रगत र विकासका लागि मानिसहरू जानी-नजानी सूक्ष्म जीवहरूको समेत प्रयोग गर्दथे । ई.पू.५०० मा चाइनिजहरूले भट्टासको दही बनाइ एन्टिबायोटीकको रूपमा प्रयोग गर्दथे । सन् ११५० मा सबैभन्दा पहिलोपटक इथानल अर्थात् ईथाइल अल्कोहल बनाइयो । जसको उपयोग गरेर अल्कोहलिक पेयपदार्थहरू बनाउन थालियो । सन् १३०० मा फ्रान्समा भोनेगर (एसिटिक एसिड) बनाइयो । यसको प्रयोग अचार र अन्य खाद्यपदार्थमा गर्न थालियो । सन् १६५० मा फ्रान्सबाटै च्याउ खेतीको शुरुवात गरियो । सन् १६८० मा

लेविनहुक नामका वैज्ञानिकले यीष्ट नामका सूक्ष्म जीवहरू पत्ता लगाए । जसलाई फर्मन्टेशन अर्थात् अल्कोहल बनाउन प्रयोग गर्न थालियो ।

सन् १७९७ मा जेन्सले कोटाकेटीका लागि दादुराविरुद्धको भ्याक्सिन बनाइसकेका थिए । सन् १८५७ मा लुईपास्चर नामका वैज्ञानिकले सूक्ष्म जीवहरूको व्यापक प्रयोगको ढोका खोली दिए । पास्चराइजेसन विधि समेत उपयोगमा ल्याइयो । उनलाई 'जैविक प्रविधि विज्ञान'को पिता मानिन्छ । सन् १९१७ मा चर्चम वीजेमेलने मकैमा पाइने स्टार्चबाट एसीटोन नामको रसायन बनाउन 'क्लोस्ट्रीडियम एसीटोब्युटिलिकम' नामको ब्याक्टेरियालाई उपयोगमा ल्याए । सन् १९१९ मा कार्ल एर्कीले 'बायोटेक्नोलोजी' शब्दको सर्वप्रथम प्रयोग गरे उनी हेगरीका एक इन्जिनियर थिए । सन् १९२८ मा अलेक्जेंडर फ्लेमिङले एन्टीबायोटिक 'पेनिसिलिन' पत्ता लगाए । उनले एक प्रकारको दुसी 'पेनिसिलियम नोटेटम' बाट उक्त एन्टिबायोटिक पत्ता लगाएका थिए । सोही वर्ष फ्रीज वेन्टले अर्जन्जिन नामको वनस्पति हर्मोन पत्ता लगाए । सन् १९५३ मा वाट्सन र क्रीकले डीएनएको बनोट र यसको विभाजन प्रक्रियाको बारेमा आफ्नो मत राखे उनीहरूलाई नोबेल पुरस्कारबाट पुरस्कृत समेत गरियो ।

दोस्रो विश्वयुद्धको समयभन्दा ठीक अघि जापानका यातुता र सुमुकी कुरोसावा नामका कृषकको धानखेतीमा अनावश्यक रूपले धानको बोट बढेको देखे । उनीहरूले वनस्पतिहरूको काण्ड अप्रत्याशित रूपले बढाउन सहयोग पुऱ्याउने हर्मोन जिब्रेलेलीन पत्ता लगाए । पछि यस्तै प्रकारका असरहरू देखाउने हर्मोनहरू प्रयोगशालामा

२००० तिर नै जीएमओ प्रकारको सुनौलो धान (गोल्डेन राईस) तयार गरियो । यसको भात खाएमा भीटाभिन 'ए' समेत प्राप्त हुन्छ । तेस्रो विश्वका लाखौंलाख रत्नधोपीडित बालबालिकाका लागि वरदान सावित हुने ठानिएको थियो । तर, यसको साइड इफेक्टको कारण आशा गरे जस्तो प्रतिफल प्राप्त हुन सकेन ।

जैविक प्रविधिले आम मानिसको स्तरलाई माथि उठाउन सक्छ । उत्पादन बढाउँछ अनि वस्तुको गुणस्तरसमेत बृद्धि गर्दछ । हरित जैविक प्रविधिद्वारा जमिनको नाइट्रोजनको मात्रामा वृद्धि, जैविक मल, जैविक फिटनाशक औषधिहरू, हर्मोन आदिको निर्माण गर्न सकिन्छ । अन्तर्राष्ट्रिय धानबाली अनुसन्धान केन्द्र (आईआरआरसी) फिलिपिन्सका वैज्ञानिकहरूले कुनै-कुनै ब्याक्टेरियामा भएको नाइट्रोजन फिक्सीड जिन (निफ जिन)लाई धानमा प्रत्यारोपण गर्ने तयारी थालेका छन् । यसले धानको बोट स्वयम्ले जमिनमा नाइट्रोजनको मात्रा बढाइ उत्पादन बृद्धि गराउँछ । परम्परागत कृषि उत्पादनभन्दा ग्रीन बायोटेकबाट उत्पादित उपजहरू बढी वातावरणमैत्री समेत हुन्छन् । टिप्यु कल्चर प्रविधिले अनेकौं प्रकारका उन्तरीशिली र बढी उत्पादन दिन सक्ने वनस्पतिहरू तयार गर्न सकिन्छ ।

औषधि विज्ञानको क्षेत्रमा प्रयोग गरिने जैविक प्रविधिलाई रेडबायोटेक्नोलोजी भनिन्छ । यस प्रविधिलाई एन्टिबायोटिक, एन्टिबडी, भ्याक्सिन, एन्टिसेरम आदि औषधिजन्य रसायनहरू बनाउन उपयोग गरिन्छ । क्यान्सरजन्य कोषलाई अन्य सामान्य कोषहरूसँग जोडाएर चाडै एन्टीबडी बनाउने प्रविधिलाई

बनाउन थालियो । सन् १९७२ मा कुनै एकप्रकारको जीवको बंशतत्वलाई परिवर्तन गरेर वा अनुपयुक्त वंशतत्व (जिन)लाई हटाएर बंशगणु परिमार्जन भएका नयाँ वनस्पति, प्राणी र केही सूक्ष्मजीवहरूको विकास गर्न थालियो । यो प्रविधिको ढोका पाउल वर्गले खोली दिए । उनलाई जेनेटिक इन्जिनियरिङका पिता मानिन्छ । सन् १९८० मा आधुनिक जैविक प्रविधिको ढोका खुलेको मानिन्छ । उक्त वर्षको जुन १६ को दिन संयुक्त राज्य अमेरिकाको सुप्रिम कोर्टले वंशाणुगत रूपले परिवर्तित जीवहरू (जेनेटिकल्ली मोडिफाइड अर्गेनिज्म/जिएमओ) को उत्पादन, प्रशोधन, व्यापारको ढोका खुल्ला गरी दिएको थियो । सन् १९८२ मा जेनेटिकल्ली ईन्जिनियर्ड ब्याक्टेरियाको सहयोगबाट मधुमेयका रोगीहरूका लागि ह्युमुलिन (ह्युमुलिन) नामक रसायनको उत्पादन गरियो । सन्

हाइब्रिडोमा टेक्नोलोजी भनिन्छ । यसलाई क्यान्सरसँग लड्न र त्यसको उपचारमा प्रयोग गरिन्छ । जैविक प्रविधि जसलाई एन्डोथिगि क्षेत्रमा उपयोग गरिन्छ । त्यसलाई हवाइड बायोटेक्नोलोजी भनिन्छ । यस प्रविधिबाट इन्जाइमहरू, उपयोगी रसायनहरू, प्रदुषण रोक्ने पदार्थहरू, रेशा, सीसा, घरायसी सामग्रीहरू आदिको अत्याधिक तथा गुणस्तरिय उत्पादन गर्न सकिन्छ । ब्लुवायोटेक्नोलोजी भन्नाले जैविक प्रविधिको त्यस्तो शाखा भन्ने बुझिन्छ । जसलाई समुद्री तथा जलीय क्षेत्रमा उपयोग गरिन्छ । यस प्रविधिबाट 'सुडोमोनस पुट्टिडा' नामको वंश परिवर्तित जीएमओ ब्याक्टेरिया तयार गरिएको छ । जसले समुद्रहरू एवम् अन्य पानीका स्रोतहरूमा तेल र तेलजन्य पदार्थहरूलाई हुने प्रदुषणलाई कम गर्दछ । विश्व मानचित्रमा ज्यादै सानो क्षेत्रफलमा रहेको

भए पनि नेपाल कृषि-पर्याय क्षेत्रमा फराकिलो सम्भावना बोकेको मुलुक हो । सन् १९७६ मा वनस्पति अनुसन्धान विभाग गोदावरी स्थापनापछि केही कामहरू भएका छन् । हाल यसको रूप नेपाल हवारीयम एण्ड प्लान्ट लेवोरेटरीज भएको छ । यसले एक सयभन्दा बढी औषधिजन्य अनामिन्टल वनस्पतिहरूको क्लोनल प्रोपोगसन गरेको छ । आलु अनुसन्धान केन्द्रले भाइरसबाट स्वतन्त्र आलु उत्पादन गर्न सक्षम भएको छ । नेपाल बायोटेक्नोलोजी एसोसिएसन (एनबिए)को स्थापना सन् १९८८ मा भयो भने नेपाल मलिकुलर बायोलेजिकल सोसाइटीको स्थापना सन् १९९५ मा भयो । त्यस्तै काठमाडौँ बाहिर विराटनगरमा नेपाल बायोलेजिकल सोसाइटीको स्थापना सन् २००० मा गरियो । यसले 'आवर नेचर' नामक साइन्टीफिक जर्नल प्रकाशित गर्दछ । यी विभिन्न संस्थाहरूले नेपालमा बायोटेक्नोलोजीको प्रचार-प्रसार र सचेतनाका कामहरू गरिरहेका छन् । जैविक प्रविधिको पाठ्यक्रम बनाएर नेपालमा विभिन्न विश्वविद्यालय मार्फत पठनपाठन समेत शुरू भइसकेको अवस्था छ । नेपाल कृषि अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान (नाष्ट) र तिनीहरू मार्फत चलिरहेका अनुसन्धानका कार्यहरूले नेपालमा जैविक प्रविधिलाई प्रोत्साहन गरिरहेका छन् ।

मार्च ४ सन् २००५ मा नेपालमा प्रथम टेष्टयुव बेबीको जन्म गराइयो ओम हस्पिटल काठमाडौँमा । उक्त बेबीको नाम ओममणि तामाङ राखिएको थियो । आम नेपालीहरूले समेत इतिहासदेखि वर्तमानसम्म जैविक प्रविधिको उपयोग गरिरहेका छन् । गाउँघरमा जाड बनाउने चलन पुरानो हो । यसमा मर्चाको प्रयोग गरिन्छ । यीष्ट सूक्ष्मजीवको क्रियाकलापबाट यो सम्भव भएको हो । हामी दुधलाई जमाएर दही बनाउँछौं । दुधलाई जमाएर दही बनाउन 'ल्याक्टिक एसिड ब्याक्टेरिया'को समूहले सहयोग गरेका हुन्छन् । यिनीहरू धेरै प्रकारका छन् जस्तै: 'ल्याक्टोकोकस ल्याक्टिस', 'स्ट्रेप्टोकोकस ल्याक्टिस' आदि । किनिमा बनाउने, अचारहरू बनाउने, जाड रक्सी बनाउने, मोही पारेर घ्यू निकाल्ने आदि हाम्रा समाजमा चलिरहेका चलनहरू हाम्रो परम्परागत जैविक प्रविधि हो । गुन्द्रुक र सिन्की नेपालीहरूका मौलिक परिकारहरू हुन् । खाद्य संकटको समयमा सहयोग गर्ने यिनीहरूलाई अमिलो पनि काम सूक्ष्मजीवहरूले गरिरहेका कुरा पुग्न मिल्नको जाडोमा गुन्द्रुक भात खाएर शरीर न्यानो बनाइरहेका धेरैलाई थाह नहुन सक्छ ।

अबको युग जैविक प्रविधिको युग हो । विश्वको मानवको जनसंख्या साढे सात अर्ब नाघिसकेको अवस्थामा तिनलाई खुवाउन र वस्तुहरूको सुविधाजनक उत्पादनमा यस प्रविधिको सहयोग नलिई उपाय पनि छैन । नेपाल जैविक विविधताले सम्पन्न छ । कृषि, उद्योग, औषधि विज्ञानमा आदि क्षेत्रमा बायोटेक्नोलोजीको इम्पानर प्रयोगले नेपालले कौचुली फेर्न सक्छ । विभिन्न आदिवासीहरूका परम्परागत जैविक प्रविधिको खोजी गरी तिनीहरूको आधुनिकीकरण गर्नु भन्नु दूला आवश्यकता बनिसकेको छ । यो देश विकासको मेरुदण्ड बन सक्छ । पूर्ण प्रांगारिक खाद्यान्न, लचकदार दीगो रेशा, उर्वर भूमि, जैविक पानी, जैविक क्रिस्टोसक औषधि, आफ्नै हर्बल मेडिसीन र गितिलो जनस्वास्थ्य यसले निर्माण गर्दछ । अरविजन मरुभूमिका मुलुकहरू तेल बेचेर सम्पन्न भए, इजरायल र कोरियाले कृषिको आधुनिकीकरणबाटै उन्नती गरे । हामीले अब जलाईबुट्ट, पर्यटन र जैविक प्रविधिको प्रयोगबाट उन्नतीको पथमा हिँड्न ढीलो गर्नुहुँदैन ।

tulasikharel2015@gmail.com

सरकारले भूमि आयोग विघटन गरेपछि सुकुम्बासीका 'दातमा ढुंगो'

□ विनोद सापकोटा

गरिदियो । जग्गाधनी प्रमाण-पत्र पाउने आस गरेर बसेका रामबहादुर जस्ता थुप्रै सुकुम्बासी र भूमिहीनलाई हात लाग्यो शून्य भएको छ । भापाका सुकुम्बासीहरू साउन अन्तिम र भदौ पहिलो साता नै जग्गाधनी प्रमाण-पत्र पाउने आशामा थिए । आयोग विघटनपछि लालपुर्जा वितरणको सबै काम रोकिएको छ । साविकका महारानीभोडाका तीन सय ५० सहित भापाका एक हजार आठ सयको धनीपुर्जा अलपत्र परेको छ । 'आयोगले ३५ दिने सूचना निकाले मेरो निवेदनमा कसैको दाबी छ कि भन्यो । कसैको विरोध नपरेपछि पूर्जा पाउने आस थियो' - रामबहादुरले भने- 'मेरो आशा सपना भई विलाएर गयो । पूर्जा हात पछि भनेर उनले धेरै सपना बुनेका थिए । धनीपुर्जा बैकमा राखेर ऋण लिनेकै अनि व्यापार गर्ने योजना थियो । जिनन्दीभर सरकारले सुकुम्बासीलाई जग्गाको मालिक बन्ने सपना देखाएर हलो मात्र जोताउने भयो' -

उनले आक्रोश पोखे । कनकाई-४ कि मनमाया भण्डारीको समस्या रामबहादुरकै जस्तो छ । उनले छोराछोरी पढाउँदा लागेको ऋण तिर्न सकेकी छैनन् । धनीपुर्जा आएपछि सस्तो ब्याजमा बैकबाट ऋण लिने योजना थियो उनको । 'कनकाईका मेयर राजेन्द्र पोखरेलले अब भदौभरिमा पूर्जा पाउनुहुन्छ भनेपछि ऋण तिर्न सकौला, दुख सकिएला भन्ने सोचेकी थिएँ' -६८ वर्षीया मनमायाले भनिन्- 'पूर्जा नपाइने समाचार सुन्दा चित्त थामिएको छैन । एकदिन पनि जग्गाधनी प्रमाण-पत्र सिरानीमा राखेर आनन्दले सुत्न नपाइ मरिने भइयो ।' जिल्लास्तरीय सुकुम्बासी समस्या आयोगका अनुसार पहिलेका आयोगले थुप्रै छोडिएका तीन हजार पाँच सय संकलित फाइल मध्ये एक हजार आठ सयलाई तत्कालै प्रमाणीकरण गरी धनीपुर्जा वितरणको तयारी गरिएको थियो ।

आयोगका भापा अग्रक्ष प्रेम गिरी भन्छन्- 'आयोग नै विघटन भएपछि हामीले अब सुकुम्बासीलाई के भन्ने ?' गत फागुनदेखि गिरीको अग्रक्षतामा भूमि सम्बन्धी समस्या समाधान आयोग गठन भएको थियो । सो समितिमा गौरादहका मदन अधिकारी र शिवसताक्षीका राधाकृष्ण खनाल सदस्य थिए । खनाल विज्ञका रूपमा आयोगमा नियुक्त भएका थिए । जिल्लास्तरीय आयोगमा विज्ञसहित सरकारले चाहेका तीन जना प्रतिनिधि मनोनित गरिने गरिएको थियो । बाँकी चार जना जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख सदस्य सचिव, मालपोत कार्यालयका प्रमुख, नापी कार्यालयका प्रमुख र जिल्ला वन अधिकृत सदस्य रहने व्यवस्था छ ।

'हामीले आयोगको कामलाई कोरोना महामारीका बीचमा पनि तीव्रगतिमा काम अगाडि बढाएका थियौं' -गिरीले भने- 'आयोग विघटन भएपछि सबै काम अलपत्र परेको छ ।' उनका अनुसार विगतमा गठन भएका धेरै आयोगले अधुरा छोडेका फाइल यो आयोगले ढुंग्याउन लागेको थियो । ती फाइलमा कहीं श्रेस्ता नभएको, कहीं नक्सा नभएको, कहीं मोठ नमिलेका थिए । 'ती सबै काम करिव ८० प्रतिशत सकिएको थियो' -गिरी भन्छन् । आयोगले जिल्लाका १५ वटै स्थानीय तहसँग समन्वयमा हस्ताक्षर गरिसकेको थियो । त्यसमध्ये मेचीनगर र गौरीगञ्ज बाहेक १३ वटामा भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी र अत्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलन भइसकेको आयोगका विज्ञ सदस्य राधाकृष्ण खनालले बताए । उनले भने- 'मेचीनगर र गौरीगञ्जमा लगत संकलन जारी थियो । संकलित

लगतको राष्ट्रिय क्रम अनुसार प्रविष्ट गर्ने काम भइरहेको थियो ।' उनका अनुसार करिव १३ हजार सूचना संकलन भएको थियो भने अत्यवस्थित बसोबासको करिव ३२ हजार लगत संकलन भएको थियो । कनकाई नगरपालिकाको तीन हजार किता नापजाँच आयोगले गरिसकेको थियो । जसलाई धनीपुर्जाका लागि सिफारिस गर्ने चरणमा रहेको खनाल बताउँछन् । 'मेरो नेतृत्वमा साविक महारानीभोडा, लखनपुर, तोपगाछी, धरमपुर, शिवगञ्ज र सतासीधाम क्षेत्रको जग्गा दर्ता समितिले गरेको शिवसताक्षीको वडा नम्बर १, २, कमल गाउँपालिकाको वडा नम्बर ६ र ७ को जग्गा नापजाँच सकेर मोठ भिडाउन दमक मालपोत कार्यालयमा पठाइसकिएको थियो' -उनले भने । त्यस्तै २०१८ सालमा पूर्ववडासमहाराणीले गौरादह-४ र ५ का ५६ सय घरलाई दिएको जग्गा मध्ये तीन सय १८ परिवारलाई पूर्जा दिने तयारी गरिएको उनले बताए । ती परिवारको जग्गा निर्णय गरिसकेर धनीपुर्जाका लागि गत असारमा मालपोत कार्यालय दमकमा फोटो खिचाउने काम भइसकेको थियो । फोटो खिच्ने कर्मचारीलाई कोरोना पोजेटिभ भएकाले गत शुक्रबारबाट काम रोकिएको खनालले बताए । शिवसताक्षीबाट सात हजार, विर्तामोडबाट छ हजार, कनकाईबाट छ हजार, अर्जुनधाराबाट छ हजार फाइल आयोगमा दर्ता भएको खनालले बताए । देशभरिमा सबैभन्दा बढी जग्गा सम्बन्धी समस्या भाषामा रहेको उनले दाबी गरे ।

भारपातले ढाक्यो विद्यालय : कोभिड-१९ संक्रमणको महामारीका कारण लामो समयदेखि पठनपाठन बन्द हुँदा परिसर भारपातले ढाक्यो फिदिम नगरपालिका वडा नं. ४ मा रहेको बालमन्दिर आधारभूत विद्यालय। गत वैशाखदेखि यहाँका विद्यालयमा पठनपाठन छ।

प्रसूति सेवामा अब्बल पाँचथर अस्पताल

पाँचथर, साउन २१। पाँचथर जिल्ला अस्पतालले प्रसूति सेवामा अब्बल सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। विगतका तीन आर्थिक वर्षमा यस अस्पतालले वर्षेनि एक हजारभन्दा बढी महिलालाई सुत्केरी गराएको छ। यस अस्पतालले प्रसूति सेवा दिएका महिलाको संख्यामा वर्षेनि वृद्धि समेत भइरहेको छ। त्यस्तै शल्यक्रिया मार्फत सुत्केरी गराइएको संख्या समेत वार्षिकरूपमा वृद्धि भइरहेको अस्पतालको तथ्याङ्कले देखाउँछ। आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा यस अस्पतालले एक हजार ९८ महिलालाई सुत्केरी गराएको थियो। ती मध्ये एक सय ४३ जनाको शल्यक्रिया गरिएको थियो। त्यस्तै आ.व. २०७६/०७७ मा अस्पतालले एक हजार एक सय ७८ महिलालाई सुत्केरी गराएको थियो। ती मध्ये एक सय ८३ को शल्यक्रिया गर्नुपरेको थियो।

कोभिड-१९ संक्रमणको महामारी र अस्पतालको बावजुद गत आ.व. २०७७/०७८ मा यस अस्पतालमा सुत्केरी गराउने तथा शल्यक्रिया गर्नुपर्ने महिलाको संख्यामा भने वृद्धि भएको देखिन्छ। गत आ.व.मा यस अस्पतालमा एक हजार तीन सय ७४ महिलाको सुत्केरी गराइएको छ। ती मध्ये तीन सय २० को शल्यक्रिया मार्फत प्रसूति गराइएको पाँचथर जिल्ला अस्पतालका मेडिकल रेकर्ड अधिकृत नारायण जोशीले जानकारी दिए।

प्रसूति सेवा तथा शल्यक्रिया मार्फत प्रसूति सेवा लिन महिला पाँचथर जिल्लाका मात्रै छैनन्। अघिल्ला दुई आ.व.को तथ्याङ्क प्राप्त नभए पनि गत आ.व.मा शल्यक्रिया मार्फत प्रसूति गराइएका मध्ये २२ प्रतिशत महिला जिल्ला बाहिरका छन्। गत आ.व.मा तीन सय २० जनाको शल्यक्रिया मार्फत प्रसूति गराइएको थियो। ती मध्ये ५१ ताल्पेजुडका, १८ तेह्रथुमका र तीन जना इलामका थिए। त्यस्तै विना शल्यक्रिया प्रसूति गराइएका मध्ये ताल्पेजुडका ८१ र तेह्रथुमका ७९ जना रहेको अस्पतालको तथ्याङ्कले देखाएको छ। विगत एक दशकदेखि प्रसूतिका लागि ख्याति कमाएको पाँचथर जिल्ला अस्पतालमा अहिले शल्यक्रिया मार्फत प्रसूति गराउन सक्ने दुई जना विशेषज्ञ (एमजीडीपी) चिकित्सक छन्। त्यस्तै एक जना एडभान्स एसपिए तालिम लिएका चिकित्सक समेत सेवामा छन्। 'अहिलेसम्म सहज रूपमै प्रसूतिको सेवा दिँदै आएका छौं' -अस्पतालका सूचना अधिकारीसमेत रहेका मेडिकल रेकर्ड अधिकृत जोशीले भने- 'कोभिड-१९ का विरामीको उपचारका लागि एचडियु समेत अस्पतालमै सञ्चालनमा रहेकाले अहिले भने जनशक्तिको अभाव भएको छ।' प्रसूति सेवामा दशकभन्दा लामो समय अघिबाट पाँचथर अस्पतालले उत्कृष्ट सेवा दिँदै आएको छ। स्त्रीरोग विशेषज्ञ डा. पवनजङ्ग रायमाझीले जिल्ला अस्पतालबाट सेवा दिएपछि पाँचथर अस्पताल प्रसूतिका लागि देशमै कहलाएको थियो। त्यसपछि पनि स्त्रीरोग विशेषज्ञ डा. पवन शाह र अहिले डा. बुद्धिबहादुर थापाले जिल्ला अस्पतालको नेतृत्व गरी सेवा दिँदै आएका छन्। 'पाँचथर अस्पतालले एउटा जिल्ला अस्पतालका रूपमा नभई क्षेत्रीय अस्पतालका रूपमा पाँचथरसहित इलाम, तेह्रथुम र ताल्पेजुडका जनतालाई सेवा दिँदै आएको छ' -अस्पताल सञ्चालक समितिका अध्यक्ष

आयुर्वेद चिकित्सालय सञ्चालनमा विलम्ब

भापा, साउन २१। कमल गाउँपालिका-७ मा प्रदेशकै ठूलो पूर्वाधारयुक्त पूर्वाञ्चल आयुर्वेदिक चिकित्सालयको भवन बने पनि हस्तान्तरणको अन्यायले सञ्चालनमा विलम्ब भएको छ।

दुई विगाहा एक थुप्र क्षेत्रफलमा फैलिएको चिकित्सालयको ५० शय्याको अस्पताल भवन सङ्गीय सरकारको सहयोगमा रु. २० करोड ५१ लाखको लागतमा हालै सम्पन्न भएको छ। यसलाई आयुर्वेद शिक्षामा आधारित प्रदेशकै एकमात्र मेडिकल कलेजका रूपमा विकास गर्ने सङ्गीय सरकारको योजना छ।

गत असार २५ गते निर्माण कम्पनीले चिकित्सालयको भवन सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय भापालाई जिम्मा लगाइसकेको छ। तर, सङ्गीय कि प्रदेश सरकारलाई भवन हस्तान्तरण गर्ने भनेर उपप्लो सरकारी तहबाट कुनै निधो नआउँदा सञ्चालनमा ढिलाइ भएको हो।

वि.सं. २०७५ भदौ ७ गते निवर्तमान प्रधानमन्त्री के.पी. शर्मा ओलीले चिकित्सालयको शिलान्यास गरेका थियो। भवन तीन तलाको बनेको छ। हालसम्म सङ्गीय सरकारले प्रदेशलाई भवन हस्तान्तरण गरिनसकेको हुँदा उद्घाटनमा विलम्ब भएको हो। 'चिकित्सालयको भवन निर्माण भइसक्यो'-सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय

भापाका इञ्जिनियर भूपेन्द्रकुमार यादवले भने- 'अस्पताल सङ्गीय सरकार वा प्रदेश सरकार कसलाई बुझाउने भन्नेबारे अन्याय छ। माथिल्लो तहमा कुरा भइरहेको छ, सायद छिट्टै समाधान होला।' प्रदेश नं. १ को सामाजिक विकास मन्त्रालयका सूचना अधिकारी सदानन्द भट्टराइले सो अस्पताल सङ्गीय सरकारबाट प्रदेश सरकारको मातहतमा ल्याउने तयारी भइरहेको बताए। उनले प्रदेश मातहतमा अस्पताल आइसकेपछि सञ्चालनका लागि भनेर सामाजिक विकास मन्त्रालयले चालू आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा रु. एक करोड बजेट विनियोजन गरेको जानकारी दिए।

'अस्पताल प्रदेशको मातहत नआइसकेकाले थोरै बजेट छुट्याइएको छ। प्रदेशलाई जिम्मेवारी आएसँगै जनशक्ति र पूर्वाधार थपेर चिकित्सालय सञ्चालन गरिनेछ' -उनले भने- 'अर्को आ.व.बाट कार्यालयले पर्याप्त बजेट छुट्याएर विशेष किसिमको सेवा शुरु गर्नेछ।' कमल गाउँपालिकाका अध्यक्ष मेनुका काफ्लेले चिकित्सालयलाई प्रदेशस्तरीय आयुर्वेदिक अस्पतालका रूपमा सञ्चालनमा ल्याइने र आयुर्वेद चिकित्सा शास्त्रको पढाइ हुने मेडिकल कलेज नै बनाउने योजना रहेको बताइन्। आयुर्वेद मेडिकल कलेज बनाउने भनेर अहिले भौतिक संरचना तयार पारिएको उनको भनाइ छ।

गत असार २५ गते निर्माण कम्पनीले चिकित्सालयको भवन सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय भापालाई जिम्मा लगाइसकेको छ। तर, सङ्गीय कि प्रदेश सरकारलाई भवन हस्तान्तरण गर्ने भनेर उपप्लो सरकारी तहबाट कुनै निधो नआउँदा सञ्चालनमा ढिलाइ भएको हो।

वि.सं. २०७५ भदौ ७ गते निवर्तमान प्रधानमन्त्री के.पी. शर्मा ओलीले चिकित्सालयको शिलान्यास गरेका थियो। भवन तीन तलाको बनेको छ। हालसम्म सङ्गीय सरकारले प्रदेशलाई भवन हस्तान्तरण गरिनसकेको हुँदा उद्घाटनमा विलम्ब भएको हो। 'चिकित्सालयको भवन निर्माण भइसक्यो'-सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय

इच्छा विपरीत विवाहको कुरा चलाएपछि...

भापा, साउन २१। विवाहको कुरा चलाएपछि सुनसरीको दुहव-८ सोनापुरकी एक युवतीले साथीको शरणमा पुगेकी छन्। परिवारमा आफ्नो इच्छा विपरीत विवाहको कुरा चलाइएपछि स्थानीय खदिजा खानुन घर छोडेर साथीको शरणमा पुगेकी हुन्। आफूलाई कक्षा ७ सम्म मात्रै पढाएको परिवारले पठनपाठबाट वञ्चित गरेको पछिल्लो समय वैशाखमा आफ्नो इच्छा विपरीत विवाहको कुरा चलाएपछि असार दोस्रो हप्तादेखि घर छोडेर सुरक्षित साथ साथीको शरणमा पुगेको खिदिजाले बताए। परिवारले प्रहरीसम्म उजुरी गर्नका लागि गएको सूचना पाएपछि खिदिजाले विरानगरमा साथी कहाँबाट भिडियो र प्रेश विज्ञापित मार्फत आफू सुरक्षित रहेको सार्वजनिक गरेको खिदिजाले जानकारी दिइन्। परिवारले मावि र उच्च शिक्षासम्म पढनबाट वञ्चित गरेको आरोप लगाउँदै खिदिजाले विवाह पनि आफूले चाहेकोभन्दा अर्कैसँग इच्छा विपरीत गर्न खोजेकाले सुरक्षाका लागि साथीको शरणमा पुगेको बताइन्।

सुरक्षा गार्डको आवश्यकता

२५ वर्ष माथि ५० वर्षसम्म उमेर भएका पुरुष र २० वर्षदेखि ३० वर्ष उमेर भएका महिला सेक्युरिटी गार्डको आवश्यकता परेको हुँदा इच्छुकले तु-सम्पर्क गर्नुहोला। भू.पू. आर्मी, प्रहरीलाई विशेष ग्राह्यता।

सटर भाडामा

वितामोड नगरपालिका-३ धैलाडुब्बा रोड वितामोड चोकमा खाली सटर भाडामा छ। व्यापारिक प्रयोजनमा रहेको उक्त सटर भाडामा लिन चाहनेले तु-सम्पर्क गर्नुहोला।

मो. ९८४२०२७४६१, ९८४२६५४६३८

मो. ९८४२०२७४६१, ९८४२६५४६३८

प्रहरी जवानको परीक्षामा नक्कली परीक्षार्थी पक्राउ

मोरङ, साउन २१। १ नम्बर प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र रानी विराटनगरमा सञ्चालित प्रहरी जवान पदको परीक्षामा नक्कली परीक्षार्थीसहित छ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेमा भोजपुर पौवादुङ्गा गाउँपालिका-६ बस्ने २३ वर्षीय राई, १९ वर्षीय सागर राई, २२ वर्षीय संगम राई, धनकुटा सांगुरीगढी गाउँपालिका-८ बस्ने १९ वर्षीय सरोज राई, २७ वर्षीय राजकुमार राई र धनकुटा शहिदमूर्ति गाउँपालिका-३ बस्ने २१ वर्षीय खपाङ राई छन्। प्रारम्भिक अनुसन्धानको क्रममा सूर्य राईले प्रहरी जवान पदमा नयाँ भनाई

जन्ती सवार डुंगामा चट्याङ पर्दा...

भापा, साउन २१। बंगलादेशमा जन्ती सवार डुंगामा चट्याङ पर्दा १६ जनाको मृत्यु भएको छ। हेबुलासहित १२ जना घाइते भएका छन्। बंगलादेशको पश्चिमोत्तर जिल्ला चापाइन्धवागञ्ज जिल्लाको शिवगञ्ज भन्ने स्थानमा जन्तीहरुमाथि चट्याङ पर्नेको हो। मुख्य प्रशासनिक अधिकारी साकिब अल रब्बीले घटनाको पुष्टि गर्दै १६ जनाको मृत्यु भएको जानकारी दिएका हुन्। अचानक मेघगर्जन पानी पर्ने थालेपछि डुंगामा एक-एक जना गदै ओर्लिएर आश्रय लिन लाग्दा उनीहरुमाथि चट्याङ लागेको थियो।

खोप माग गर्दै सडक निर्माण बन्द

सुर्ङा, साउन २१। सुर्ङादेखि भापा वजार जोड्ने 'अमरपथ' सडकखण्डको निर्माण अनिश्चितकालका लागि बन्द गरिएको छ। कनकाई इन्टरनेशनल विल्डर्समा कार्यरत मदजुर कर्मचारीले कोरोना भाइरसविरुद्धको खोप लगाउन माग गर्दै सडक निर्माण बन्द गरेको हो। ठेकेदार कम्पनीका प्रतिनिधि लीला सेलुवालले कोरोनाको जोखिम बढेपछि काम बन्द गरिएको जानकारी दिए। उनले भने- 'खोप नलगाएसम्म जोखिम मोलेर काम गर्न सकिँदैन।' खोपका लागि मजदुर कर्मचारीको नामावलीसहित कनकाई नगरपालिकामा निवेदन समेत पेश गरिएको उनले जानकारी दिए। सो सडकखण्डको निर्माणमा एक सय ३० जना मजदुर कर्मचारी नियमित काम

गरिरहेका छन्। करिब १० महिनाअघि प्रदेश नं. १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राईले अमरपथ सडकखण्डको शिलान्यास गरेका थिए। उक्त सडकको लम्बाइ सुर्ङादेखि भारतको सीमानाका डिगल वैकसम्म २४ किलोमिटर रहेको छ। पूर्वाधार विकास कार्यालयबाट निर्माण हुन लागेको सडकको लागत रु. एक अर्ब चार करोड रहेको छ। दुई खण्डमा निर्माण हुन लागेको पहिलो खण्ड ७ दशमलव ८ किलोमिटरको रु. ४७ करोडमा कनकाई आश्रिप जेभी र दोस्रो १८ किलोमिटर सडकखण्डको तुँदी रोशन मैनाचुकी जेभीले रु. ५७ करोडमा लिएको छ। वि.सं. २०७६ भदौ १६ गते ठेक्का सम्पन्नता भएको उक्त सडकको निर्माण कम्पनीले वि.सं. २०८० भदौ १५ गतेभित्र गरिसक्नुपर्नेछ।

ज्यो. मधुसूदन रिजाल
(स्वर्णपदक विजेता)
वैदिक ज्योतिष परामर्श केन्द्र
नक्सिर रोड, बितामोड (९८४२०७४६१)

मेष (चु. वे. चो. ला. लि. लु. लो. आ) -
शुभचिन्तकहरूको साथ प्राप्त हुनाले काममा उत्साह जग्नेछ। बोलीको भरमा काम सम्पादन हुनेछ। अध्ययनमा प्रगति हुनेछ।
बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. षो) -
कमजोर नतिजा सच्याउन केही काम दोहोर्‍याउनुपर्ने पनि मेहनतले सम्मानित स्थान दिलाउनेछ।
मिथुन (का. कि. कु. घ. ङ. छ. के. को. ह) -
आलोचकहरूले समेत प्रशंसा गर्न थाल्नेछन्। प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिलो हुनेछ। पुराना साथीभाइले सहयोग गर्ला।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डो) -
सुन्दर पहिरनमा मन रमाउनेछ। आगन्तुकहरूको उपहारले प्रसन्नता मिल्नेछ। कामले जीवनशैली व्यस्त रहनेछ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) -
पछिछा लागी कर्मफल स्वचय गर्न समय छ। मेहनतले अवसर दिलाउनुका साथै दैनिकीमा परिवर्तन आउनेछ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) -
पहिलेको सफलताले उत्साह जगाउनेछ। नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ भने मननय धन आर्जन हुनेछ। सानो प्रयासले नै काम बन्दछ।

तुला (र. रि. रू. रे. रो. रा. ति. तु. तो) -
आर्कस्मिक खर्चले अर्थ अभाव देखापर्ने सक्छ। यवसायमा लगानी बढाउनुपर्ने परिस्थिति आउन सक्छ।
बुधिय (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) -
लाभप्रद कामले लोभ्याए पनि फजुल खर्च हुन सक्छ। अवसरका लागि कडा परिश्रम गर्नुपर्ला। देश-विदेशको यात्रा गर्ने प्रकिया अघि बढ्नेछ।
घनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. ढो) -
छर-छिमेकमा असमझदारी देखिनेछ भने बेसुरको काममा अलमलिनुपर्ला। आफ्नो कार्यलाई नियमित राखे फाईदा होला।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) -
नियमित काम सम्पादन गर्न सकिनेछ। आयआर्जनका विविध स्रोत फेला पर्नेछन्। तर, श्रमको उचित मूल्यांकन अलिक नहोला।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) -
प्रतिफलका लागि समय पर्खनुपर्नेछ। अटोको कामको लगानी अरूका लागि खर्च हुन सक्छ। सरसापटमा धन वाहिरिने सम्भावना छ।
मीन (दि. दु. थ. ञ. ज. दे. दो. च. चि) -
आम्दानी रोकनाले कर्जाको रकम लिनुपर्ने हुन सक्छ। प्रगतिमा इर्ष्या गर्नेहरूले अवरोध पुर्‍याउन सक्छन्।

ताप्लेजुड-पाथीभरा सफल यात्रा
बितामोडबाट ताप्लेजुड हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेक्चु, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्भन्हुहोस्।
ताप्लेजुड पाथीभरा काउन्टर
मो. ९८०३२५०४७२/९८०३३६४०९३

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।
भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई
बितामोड सम्पर्क: **राजकुमार श्रेष्ठ**
९८५२६४६००५
९८०६०१०४१०
९८४२६३४६२७४
०२३-५४६००५
दमक सम्पर्क: **देवी सिटोला**
९८२४९७९१८५
९८४२७६०२६५
९८४२३३२४३०
भापामै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

हाडजोनी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार
पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल बितामोड भापालामा हाडजोनी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार।
जौन तथा उपचार हुने समस्याहरू
- गर्धन, ढाड, कमर दुख्ने, डिस्क प्रोत्र्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाघ रोप, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुख्ने, जोनी जाप भएको
- शरीर क्रमरुमाउने, पोल्ने, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारालाइसिस तथा हिङ्ग गह्रो हुने शरीरको एक वा दुई भाग नचल्ने, मुख बाङ्गिएको विरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा हिङ्ग नसक्ने विरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बितामोड, भापा (फोन) : ०२३-५३०१२३, ९८०३५४६१९